

Maakuntahallitus

03.05.2021

AIKA 03.05.2021 Klo 09:00 - 13:04
Tauko klo 10.44 - 10.56

PAIKKA Etäyhteydellä, Teams-kokous

KÄSITELLYT ASIAT

§	Otsikko	Sivu
92	Kokouksen laillisuus ja päätösvaltaisuus	5
93	Pöytäkirjantarkastajien valinta	6
94	Kainuun edunajaminen	7
95	Syksyn 2021 kokouspäivät	10
96	Järjestelyerän 01.04.2021 jakaminen	11
97	Kainuun Venäjä -strategia 2021-2027	13
98	Kainuu-ohjelman valmistelu - maakuntasuunnitelman määrälliset tavoitteet	15
99	Lausunto Oikaudenmukaisen siirtymän rahaston valmistelusta ja JTF-ohjelman valmistelutilanne	17
100	Uudistuva ja osaava Suomi 2021-2027 EU:n alue- ja rakennepolitiikan ohjelma, lausunto ohjelmaluonnoksesta sekä muu valmistelun tilanne	19
101	Pöytäkirjat ja viranhaltijapäätökset	21
102	Kainuun liiton lausunnot ajalla 13.4. - 27.4.2021	22
103	Maakuntajohtajan ajankohtaiskatsaus	29

KOKOUSAIKA 03.05.2021 klo 09:00 - 13:04

OSALLISTUJAT

	Nimi	Klo	Tehtävä	Lisätiedot
Päätöksentekijät	Korhonen Timo	9.00 - 13:04	puheenjohtaja	Etäyhteydellä
	Aavakare Eila	9.00 - 13:04	jäsen, 1. vpj	Etäyhteydellä
	Tolonen Tarja	9.00 - 13:04	jäsen, 2. vpj	Etäyhteydellä
	Huttu-Juntunen Terttu	9.00 - 13:04	jäsen	Etäyhteydellä
	Kortelainen Juha	9.00 - 13:04	jäsen	Etäyhteydellä
	Nieminen Markku	9.00 - 13:04	jäsen	Etäyhteydellä
	Oikarinen Markku	9.00 - 12:45	jäsen	Etäyhteydellä.
				Poistui §:n 103 käsittelyn aikana
	Ojavuo Maarit	9.00 - 13:01	jäsen	Etäyhteydellä.
				Poistui §:n 103 käsittelyn aikana
Poissa	Peltola Harri	9.00 - 13:04	jäsen	Etäyhteydellä
	Rauhala Maarit	9.00 - 13:04	jäsen	Etäyhteydellä
	Räisänen Aki	9.00 - 13:04	jäsen	Etäyhteydellä
	Suutari Eero	9.00 - 13:04	jäsen	Etäyhteydellä
	Kyllönen Merja		kansanedustaja	
Muut osallistujat	Mulari Matti	9.00 - 13:04	mv:n pj	Etäyhteydellä
	Sarparanta Tiina	9.00 - 13:04	mv:n 1. vpj	Etäyhteydellä.
				Poissa klo 10.17-11.35.
				Poistui §:n 94 aikana, saapui §:n 97 aikana
	Piirainen Raimo	9.00 - 12:06	mv:n 2. vpj	Etäyhteydellä.
				Poistui §:n 98 käsittelyn aikana
	Malinen Pentti	9.00 - 13:04	maakuntajohtaja	Etäyhteydellä.
				Poissa esteellisenä §:n 96 päätöksenteon ajan
	Halonen Paula	9.00 - 13:04	hallintojohtaja / pöytäkirjanpitäjä	Etäyhteydellä
	Ponnikas Jouni	9.00 - 13:04	aluekehitysjohtaja	Etäyhteydellä
	Schroderus Sanna	9.00 - 13:04	suunnittelujohtaja	Etäyhteydellä
	Eskelinen Sari	9.00 - 13:04	viestintäpäällikkö	Etäyhteydellä
	Kettunen Tuomas	9:00 - 10:26	kansanedustaja	Etäyhteydellä.
				Läsnä §:ien 92-94 käsittelyn ja päätöksenteon ajan
	Keränen Silja	9:00 - 10:26	Vihreiden puoluevaltuuston	Etäyhteydellä.
				Läsnä §:ien

		pj	92-94 käsittelyn ja päätöksenteon ajan Etäyhteydellä. Läsnä §:ien 92-94 käsittelyn ja päätöksenteon ajan Etäyhteydellä. Läsnä §:n 97 käsittelyn ja päätöksenteon ajan Etäyhteydellä. Läsnä §:n 103 käsittelyn ja päätöksenteon aikana
Korhonen Jaana	9:00 - 10:26	Kainuun ELY-keskuksen ylijohtaja	
Sukuvaara Katja	10:36 - 11:37	aluekehityspäällikkö	
Komulainen Minna	12:52 - 13:04	aluekehitysasiantuntija	

ALLEKIRJOITUKSET

Timo Korhonen
Puheenjohtaja

Paula Halonen
Pöytäkirjanpitäjä

KÄSITELLYT ASIAT

92 - 103

PÖYTÄKIRJAN TARKASTUS

____/____ 2021

____/____ 2021

Eila Aavakare

Juha Kortelainen

PÖYTÄKIRJA YLEISESTI NÄHTÄVILLÄ

Kainuun liiton verkkosivuilla, perjantaina 14.05.2021 klo 8.00

____/____ 2021

Paula Halonen, pöytäkirjanpitäjä
hallintojohtaja

Pöytäkirjan tarkastajat:

Kokouksen laillisuus ja päätösvaltaisuus

MH § 92

Kainuun liiton hallintosäännön 13 luvun 103 §:n mukaan kokouskutsu on lähetettävä viittä päivää ennen kokousta, elleivät erityiset syyt ole esteenä. Kokouskutsu ja esityslista lähetetään sähköpostitse jäsenille, varajäsenille ja muille, joilla on läsnäolo-oikeus tai -velvollisuus.

Esityslista, joka sisältää selostuksen käsiteltävistä asioista ja ehdotukset toimielimen päätöksiksi, lähetetään kokouskutsun yhteydessä, jolleivät erityiset syyt ole esteenä.

Tämä esityslista on postitettu 27.04.2021.

Maakuntajohtajan ehdotus:

Maakuntahallitus toteaa kokouksen sääntöjen mukaan koolle kutsuksi ja päätösvaltaiseksi.

Maakuntahallitus myöntää läsnäoleville asiantuntijoille läsnäolo- ja puheoikeuden.

Merkittään, että tämä kokous pidetään etäyhteydellä koronavirustilanteesta johtuen.

Maakuntahallitus:

Maakuntahallitus hyväksyi maakuntajohtajan ehdotuksen.

Pöytäkirjantarkastajien valinta

MH § 93

Kainuun liiton hallintosäännön 13 luvun 123 §:n mukaan pöytäkirjan allekirjoittaa puheenjohtaja ja pöytäkirjanpitäjä. Pöytäkirjan tarkastaa kaksi kullakin kerralla sitä varten valittua toimielimen jäsentä jollei toimielin ole muuta päättänyt.

Hallintosäännön 123 §:n mukaan pöytäkirja voidaan allekirjoittaa ja tarkastaa sähköisesti. Sähköisessä päätöksentekomenettelyssä tehdyt päätöksiä koskeva pöytäkirja tai sen osa voidaan tarkastaa erikseen ennen kokousta.

Maakuntahallitus on päättänyt 28.08.2017 § 109 pöytäkirjan sähköisestä tarkastuksesta seuraavasti. Pöytäkirjanpitäjän varmentama pöytäkirja lähetetään sähköpostitse maakuntahallituksen kokouksen puheenjohtajalle hyväksymistä varten. Puheenjohtaja ilmoittaa sähköpostilla hallintopäällikölle ja sihteerille pöytäkirjan hyväksymisestään. Puheenjohtajan hyväksymisilmoituksen jälkeen pöytäkirja lähetetään sähköpostilla pöytäkirjantarkastajille, jotka ilmoittavat sähköpostilla tarkastuksesta hallintopäällikölle ja sihteerille. Pöytäkirjan hyväksymistä koskevat sähköposti-ilmoitukset liitetään pöytäkirjaan ja puheenjohtaja allekirjoittaa tarkastetun pöytäkirjan hallintosäännön 123 §:n mukaisesti.

Kainuun liiton hallintosäännön 13 luvun 124 §:n mukaan maakuntahallituksen pöytäkirja siihen liitettyine oikaisuvaatimusohjeineen tai valitusosoituksineen pidetään tarkastamisen jälkeen nähtävänä kuntayhtymän verkkosivuilla siten kuin kuntalaissa tarkemmin säädetään.

Maakuntahallitus hyväksyi 25.02.2013 kokouksessaan periaatteet, että pöytäkirjantarkastus suoritetaan kiertävällä tavalla aakkosjärjestyksessä.

Lisätietoja asiasta antaa hallintojohtaja Paula Halonen, puh. 044 410 0728 tai sähköpostitse osoitteella etunimi.sukunimi@kainuunliitto.fi.

Maakuntajohtajan ehdotus:

Tämän kokouksen pöytäkirjantarkastajiksi valitaan Eila Aavakare ja Juha Kortelainen.

Maakuntahallitus:

Maakuntahallitus hyväksyi maakuntajohtajan ehdotuksen.

Kainuun edunajaminen

MH § 94

Kainuun edunajamisen ajankohtaiskatsauksen tarkoituksena on arvioida Kainuun aluekehityksen tilannekuvaa sekä käydä keskustelua maakunnan edunajamista koskevista asioista.

Tämän asian käsittelyn aikana kokoukseen osallistuvat kutsuttuina asiantuntijoina kansanedustajat Merja Kyllönen ja Tuomas Kettunen sekä Vihreiden puoluevaltuuston puheenjohtaja Silja Keränen ja Kainuun ELY-keskuksen ylijohtaja Jaana Korhonen.

1) Yliopistokoulutuksen vahvistaminen Kainuussa

Yliopistokeskusmaakuntien maakuntajohtajien ja yliopistokeskusten johtajien yhteinen kokous pidetään 3.5.2021. Tarkoituksena on valmistella yhteistä esitystä opetus- ja kulttuuriministeriölle yliopistokeskusten roolin vahvistamiseksi erityisesti yliopistollisen koulutuksen tuottajana alueille.

Kainuun liiton, Kajaanin kaupungin, Kajaanin yliopistokeskuksen ja Kajaanin ammattikorkeakoulujen edustajat pitivät asiaan liittyvän valmistautumiskokouksen 23.4.2021. Yliopistokeskusten yhteisen esityksen lisäksi tilaisuudessa päätettiin käynnistää Kajaanin yliopistokeskuksen kehittämistä koskeva valmistelutyö, jossa painopisteinä ovat erilaiset koulutushankkeet. Valmisteluun liittyen otetaan yhteyttä mm. Oulun yliopistoon ja opetus- ja kulttuuriministeriöön.

2) Kainuun lentoliikenteen jatkuvuuden turvaaminen

Kajaanin lentojen ostopalvelujen operaattori vaihtui Traficomien päätöksellä; liikennettä hoitaa tanskalainen perheyhtiö DAT. Muuttunut tilannetta on jo käsitelty mm. Kainuun lentoliikenteen aluetyöryhmässä ja Kainuun matkailufoorumissa. Kainuun maakuntahallituksen viesti on ollut vahvasti esillä em. tilaisuuksissa ja julkisuudessa. Yhteistyön tiivistäminen maakunnan sisällä ja erityisesti matkailualalla on käynnissä.

Pohjois-Suomen lentoliikennehankkeen piirissä on todettu, että kaikkien Pohjois-Suomen lentokenttien toiminta ja ennen kaikkea kasvu on riippuvainen matkailuliikenteestä. Suurin osa Lapin kentistä ja Kuusamo ovat jo nyt matkailuliikennepainotteisia. Mutta myös Oulun, Rovaniemen, Kemin ja Kajaanin kenttien liikenteen kasvu-mahdollisuudet ovat kansainvälistyvän matkailun varassa.

Edelleen on todettu, että saavutettavuuden parantamiseen Pohjois-Suomessa tarvitaan lentoliikenteen lisäksi rautatie- ja maantieliikenteen parempaa hyödyntämistä sekä kaikille näille alueiden sisäisten matkaketjujen kehittämistä. Tämä teema tulee olemaan yksi

mahdollinen kehittämishanketeema, jota maakuntien yhteistyöllä aletaan selvittää.

3) Valtakunnallinen liikennejärjestelmäsuunnitelma on valmistunut

Valtioneuvosto on hyväksynyt valtakunnallisen liikennejärjestelmäsuunnitelman vuosille 2021-2032 ja antanut sen selontekona eduskunnalle 15.4.2021.

Itä-Suomen maakuntien edustajilla on ollut 26.4.2021 etätapaaminen ministeri Harakan kanssa. Keskustelun aiheena Itä-Suomen liikenteen kärkihankkeet.

4) Viestintäyhteydet kuntoon matkustajajunissa

Liikenne- ja viestintäministeriö järjesti 14.4.2021 pyöreän pöydän tilaisuuden, jossa keskusteltiin viestintäyhteyksien toimivuudesta matkustajajunissa. Tilaisuudessa valtio ja yritykset sopivat, että kuluvana vuonna laaditaan yhteinen suunnitelma viestintäyhteyksien kehittämiseksi. Itä-Suomen maakuntien kesken on sovittu tehdä asiaan liittyvä yhteinen aloite nopeiden mobiiliyhteyksien saamiseksi kuntoon matkustajajunissa Itä-Suomen reiteillä.

5) Barentsin Euro-arktinen alue, Arktinen neuvosto ja Arktinen foorumi: tilannekatsaus Kainuun edunajamisen näkökulmasta

Tehdään yleiskatsaus em. pohjoisten alueiden kannalta merkittäviin yhteistyöfoorumeihin, joissa on käynnissä puheenjohtajuuden vaihdokset. Suomi tulee olemaan Barentsin Euro-arktisen neuvoston puheenjohtaja 2021-2023; puheenjohtajuusohjelma on valmistumassa. Lapin liitto on ehdolla Arktisen alueiden foorumin puheenjohtajaksi. Barentsin alueneuvostossa on käsitelty uutta toimintasopimusta (Terms of Reference), joka on määrä hyväksyä syksyn kokouksessa. Myös työryhmien (uudelleen)organisointi on valmistelussa. Kainuun liiton osalta työryhmien edustajat on päivitetty.

6) Hallituksen puoliväliriihen tulokset

Arvioidaan hallituksen puoliväliriihen tuloksia ja Kainuun tulevia valtion talousarvioihin liittyviä tavoitteita.

7) Muut mahdolliset ajankohtaiset asiat

Lisätietoja asiasta antaa maakuntajohtaja Pentti Malinen, puh. 044 797 0197 tai sähköpostitse osoitteella etunimi.sukunimi@kainuunliitto.fi.

Maakuntajohtajan ehdotus:

Maakuntahallitus

§ 94

03.05.2021

Maakuntahallitus merkitsee tiedoksi saamansa informaation ja käy asiakohtiin liittyvää evästyskeskustelua.

Maakuntahallitus:

Käydyn keskustelun jälkeen maakuntahallitus hyväksyi maakuntajohtajan ehdotuksen.

Syksyn 2021 kokouspäivät

MH § 95

Maakuntavaltuustolle on suunniteltu syksylle 2021 kokousajankohdiksi:

- maanantai 13.09.2021 (uuden maakuntavaltuuston järjestäytymiskokous)
- maanantai 20.12.2021

Maakuntahallituksen kokoustarve on perinteisesti noin kerran kuukaudessa, mutta maakuntahallitus on toivonut jatkossa pidettävän kokouksia tiheämmin. Maakuntahallitus kokoontuu klo 9.00 Kainuun liiton tiloissa Kauppakatu 1:ssä tai muulla Kainuussa. Koronatilanne muutti kokouskäytäntöä siten, että kokoukset pidettiin etäyhteydellä.

Maakuntahallituksen kokoukset ovat:

- maanantai 16.08.2021 (vanha maakuntahallitus)
- maanantai 06.09.2021 (vanha maakuntahallitus)
- maanantai 27.09.2021 (uusi maakuntahallitus)
- maanantai 11.10.2021
- maanantai 25.10.2021
- maanantai 08.11.2021
- maanantai 22.11.2021
- maanantai 29.11.2021 (lisäkokous tarvittaessa)
- maanantai 13.12.2021

Näiden kokouspäivien lisäksi nykyinen maakuntahallitus kokoontuu kesällä maanantaina 14.06.2021 ja nykyinen maakuntavaltuusto kokoontuu maanantaina 21.06.2021.

Lisätietoja asiasta antaa hallintojohtaja Paula Halonen, puh. 044 410 0728 tai sähköpostitse osoitteella etunimi.sukunimi@kainuunliitto.fi.

Maakuntajohtajan ehdotus:

Maakuntahallitus hyväksyy esittelytekstissä mainitut maakuntavaltuuston ja -hallituksen kokouspäivät.

Maakuntahallitus:

Käydyn keskustelun jälkeen maakuntahallitus hyväksyi maakuntajohtajan ehdotuksen.

Järjestelyerän 01.04.2021 jakaminen

120/01.02.01/2021

MH § 96

Kainuun liiton henkilöstöä edustavat paikallisjärjestöt (JYTY ja JUKO) sekä työnantajaa edustanut hallintojohtaja Paula Halonen ovat neuvotelleet järjestelyerän jakamisesta ja sopineet KVTES:n ja teknisten sopimuksen mukaisten järjestelyerien jakamisesta 01.04.2021 alkaen. Jaettavan järjestelyerän suuruus on kokonaisuudessaan 1044,69 € ja se jakaantuu seuraavasti:

KVTES	915,18 €
Teknisten sopimus	129,51 €, josta henkilökohtaisiin lisiin käytettävä väh. 0,30 %

Järjestelyerä on sovittu jaettavaksi Kainuun liiton vakituisissa ja määräaikaissä virka- ja työsuhteissa työskentelevien henkilöiden kesken tasajaon perusteella. KVTES:n ja teknisten sopimuksen alaiset järjestelyerät jaetaan euromääräisesti tasan henkilöiden kesken sekä KVTES:n että teknisten sopimuksen alaisten henkilöiden kesken sen mukaan kumman sopimuksen alaisuuteen kuuluu.

Järjestelyerä kohdennetaan KVTES:n osalta tehtäväkohtaiseen palkkaan ja teknisten sopimuksen osalta tehtäväkohtaiseen palkkaan ja henkilökohtaiseen lisään. Järjestelyerä maksetaan taannehtivasti 01.04.2021 alkaen.

Maakuntajohtaja on tehnyt neuvottelujen yksimielisen lopputuloksen perusteella viranhaltijapäätöksen 26.04.2021 § 2 koskien järjestelyerän 01.04.2021 jakamista. Järjestelyerät on jaettu siten, että KVTES:n piiriin kuuluu 26 henkilöä ja teknisten sopimuksen piiriin 4 henkilöä. Kullekin henkilölle jaettu summa mainitaan maakuntajohtajan viranhaltijapäätöksessä (tasajako, mutta huomioidaan mahdollinen osa-aikaisuus). Maakuntajohtajan osalta järjestelyerän suuruus on 35,20 €.

Kainuun liiton hallintosäännön 4 luvun 15 §:n mukaan maakuntajohtajan virkasuhteeseen liittyvistä yksityiskohdista päättää maakuntahallitus. Maakuntajohtaja päättää vastuualuejohtajien virkasuhteeseen liittyvistä yksityiskohdista. Vastuualuejohtajat päättävät vastuualueellaan työskentelevien henkilöiden virka- ja työsuhteiden yksityiskohdista.

Maakuntajohtajan tekemä viranhaltijapäätös on tehty ehdollisena siten, että maakuntajohtajan osalta järjestelyerän jakamista koskevan päätöksen tekee maakuntahallitus. Maakuntajohtajan päätös saatetaan maakuntahallituksen tiedoksi ja toimenpiteitä

varten. Päättös on julkaistu Kainuun liiton verkkosivuilla:
<https://kainuunliitto.oncloudos.com/vhp/202118246.PDF>

Kainuun liiton hallintosäännön 13 luvun 115 §:n mukaan esittelijän ollessa poissa tai esteellinen toimii esittelijänä hänen sijaisekseen määrätty vastuualuejohtaja. Maakuntajohtajan sijaisena toimii aluekehitysjohtaja.

Lisätietoja asiasta antaa hallintojohtaja Paula Halonen, p. 044 410 0728 tai sähköpostitse osoitteella etunimi.sukunimi@kainuunliitto.fi.

Aluekehitysjohtajan ehdotus:

Maakuntahallitus päättää, että järjestelyerä jaetaan maakuntajohtajan osalta neuvottelujen lopputuloksen mukaisesti. Järjestelyerä on maakuntajohtajan osalta 35,20 € ja maksetaan takautuvasti 01.04.2021 alkaen.

Maakuntahallitus:

Maakuntahallitus hyväksyi aluekehitysjohtajan ehdotuksen.

Maakuntajohtaja Pentti Malinen ilmoitti olevansa esteellinen ja poistui kokouksesta tämän asian päätöksenteon ajaksi (HL 5 luku 28.1 §:n 1 kohta osallisuusjäävi).

Tämän asian käsittelyn jälkeen pidettiin tauko klo 10.44 - 10.56.

Ote

Pentti Malinen
Monetra Oy/palkanlaskenta

Kainuun Venäjä -strategia 2021-2027

102/00.04.01/2020

MH § 97

Kansainvälinen yhteistoiminta ja raja-alueyhteistyö ovat oleellinen osa Kainuun elinvoiman kehittämistä. Kainuun Venäjä-strategia vastaa osaltaan Kainuun maakuntaohjelman 2022-2025 laatimisprosessin aikana tunnistettuihin alueen kannalta kriittisiin menestystekijöihin, erityisesti elinkeinojen ja osaamisen kehittämiseen, hyvinvointiin ja elinvoimaan, saavutettavuuteen sekä yhteistyön toimintatapoihin ja rakenteisiin.

Edellinen Kainuun Venäjä-strategia 2020 on hyväksytty vuonna 2014, minkä jälkeen kansainvälinen toimintakenttä on oleellisesti muuttunut. Muutoksia on tapahtunut globaalilla tasolla sekä EU:n ja Venäjän yhteistyösuhteissa ja toimintatavoissa. Aluetason yhteistyö Suomen ja Venäjän lähialueiden välillä on kuitenkin jatkunut mahdollisista kansainvälisistä jännitteistä huolimatta. Yhteistyön tulee jatkua saumattomasti myös hankkeiden päättymisen jälkeen ja rahoituskausien murroskohdissa.

Kainuun Venäjä-strategiatyön aikana kerättiin palautetta aktiivisesti eri sidosryhmiltä. Helmi-maaliskuussa 2021 toteutettiin kyselyt sekä suomalaisille toimijoille että venäläisille yhteistyökumppaneille, ja kyselyn tulosten pohjalta järjestettiin kolme etätyöpajaa. Sekä kyselyt että työpajat olivat avoinna kaikille kiinnostuneille.

Strategiaprosessissa laadittiin toimintaympäristön analyysin sekä sidosryhmille tehtyjen kyselyjen ja työpajojen pohjalta yhteistyön painopisteet ja tavoitteet vuosille 2021–2027. Strategian valmisteluvaiheessa Kainuun suunnitelmien ja ohjelmien vaikutusten arvioinnin työryhmä (SOVA-ryhmä) käsitteli strategialuonnosta ja arvioi strategian vaikutuksia eri näkökulmista. Kainuun SOVA-ryhmältä saatu palaute otettiin huomioon strategian sisällön laatimisessa.

Aluksi strategiassa määritellään Kainuun Venäjä-yhteistyön visio, missio ja tavoitteet. Toiseksi kuvataan Kainuun Venäjä-yhteistyön painopisteet ja läpileikkaavat teemat (kestävän kehityksen tavoitteet). Kolmanneksi tehdään yhteenveto strategian tavoitteista ja esitetään konkreettisia toimenpide-ehdotuksia ja suosituksia tulevien vuosien Venäjä-yhteistyön toteuttamiselle. Lopuksi kuvataan Kainuun Venäjä-yhteistyön toimintaympäristöä ja eri tason yhteistyörakenteita kansainvälistymisen kehien ja SWOT-analyysin avulla.

Kainuun Venäjä-strategiaryhmä käsittelee strategialuonnosta kokouksessaan 28.4.2021 ja antaa evästyksen luonnoksen viimeistelyä ja maakuntahallitukselle esittelyä varten. Strategialuonnos julkaistaan sidosryhmien kuultavaksi ajalle 30.4.-21.5.2021, minkä jälkeen viimeistelty strategia esitellään maakuntahallitukselle hyväksyttäväk-

si.

Kainuun Venäjä -strategian 2021 - 2027 luonnos on erillisliittenä.

Erillisliite nro: 1

Lisätietoja asiasta antavat maakuntajohtaja Pentti Malinen, puh. 044 797 0197 ja aluekehityspäällikkö Katja Sukuvaara, puh. 044 410 0732 tai sähköpostitse osoitteella etunimi.sukunimi@kainuunliitto.fi

Maakuntajohtajan ehdotus:

Maakuntahallitus merkitsee tiedoksi saamansa informaation ja käy lähetekeskustelun Kainuun Venäjä -strategian jatkovalmisteluun.

Maakuntahallitus:

Aluekehityspäällikkö Katja Sukuvaara esitteli asiaa.

Käydyn keskustelun jälkeen maakuntahallitus hyväksyi maakuntajohtajan ehdotuksen.

Kainuu-ohjelman valmistelu - maakuntasuunnitelman määrälliset tavoitteet

MH § 98

Kainuu 2040 skenaario on alueen tavoitteellinen tulevaisuuskuva, johon on asetettu maakunnan kehittämisen tavoitteita vuodelle 2040 liittyen skenaarion teemoihin: hyvinvointi ja elinvoima, elinkeinot ja osaaminen, vihreä ja oikeudenmukainen siirtymä (sis. ilmasto- ja ympäristötavoitteet), saavutettavuus ja tavoiteltava aluerakenne. Näihin teemoihin asetetaan numeerisia helposti seurattavissa olevia mittareita, joiden avulla tavoiteltavan skenaarion ja määrällisten tavoitteiden toteutumista seurataan ja huomioidaan seurannan tulokset toimenpiteiden suuntaamisessa ja resurssien kohdentamisessa.

TEMn ohjeistuksen (8.6.2020) mukaan maakuntaohjelmassa tulee käyttää vaikuttavuustavoitteita ja mittareita, jotka kuvaavat: 1) alueiden taloutta ja kilpailukykyä; 2) työmarkkinatilannetta; 3) väestönkehitystä ja hyvinvointia; 4) sosiaalista osallisuutta; ja 5) vähähiilistä taloutta ja ympäristön kestävä kehitystä.

Väestöön ja työvoimaan liittyvien tavoitteiden laidinnassa hyödynnetään Hemaasu-mallia, joka on työvoiman kysynnän ja tarjonnan välisten vaikutussuhteiden excel-pohjainen laskentamalli. Hemaasulla voidaan mallintaa aluetaloutta ja väestönkehitystä viisivuotisaskelluksella vuoteen 2040 saakka. Malli huomioi kaikki oleellimmat työvoiman tarjontaan vaikuttavat tekijät (väestö, maassamuutto ja siirtolaisuus, syntyvyys, kuolleisuus, pendelöinti). Kainuun ohjelman tavoitteeksi on maakuntahallituksen linjauksen mukaisesti asetettu muuttovoiton saavuttaminen. Mallin avulla on laskettu luonnosesitys siitä, millä edellytyksillä tämä tavoite olisi toteutettavissa.

Erillisliitteenä on luonnosesitys Kainuun kehittämisen määrällisiksi tavoitteiksi 2040.

Erillisliite nro: 2

Aluekehitysjohtaja Jouni Ponnikas esittelee liiteaineiston.

Lisätietoja asiasta antaa aluekehitysjohtaja Jouni Ponnikas, puh. 040 574 0804 tai sähköpostitse osoitteella etunimi.sukunimi@kainuunliitto.fi.

Maakuntajohtajan ehdotus:

Maakuntahallitus merkitsee tiedoksi saamansa informaation ja käy keskustelun asian jatkovalmistelusta.

Maakuntahallitus

§ 98

03.05.2021

Maakuntahallitus:

Käydyn keskustelun jälkeen maakuntahallitus hyväksyi
maakuntajohtajan ehdotuksen.

Lausunto Oikeudenmukaisen siirtymän rahaston valmistelusta ja JTF-ohjelman valmistelutilanne

17/00.01.05.06/2021

MH § 99

Työ- ja elinkeinoministeriö on pyytänyt lausuntoja aiheesta: Lausuntopyyntö Oikeudenmukaisen siirtymän rahaston (JTF) valmistelun ja siihen liittyvän ympäristöarvioinnin aloittamisesta.

Kainuun liiton virasto valmistellut lausunnon maakuntahallituksen valtuuttamana (MH 29.3.2021). Lausunto on annettu 16.4.2021 lausuntopalvelu.fi:n kautta.

Kainuun maakuntahallitus käsitteli turvetuotannon ja -käytön tilannetta sekä JTF-lausunnon että TEM:n turvetyöryhmän esitysten pohjalta kokouksessaan 17.4.2021. Maakuntahallitus arvioi kansallisen turvetyöryhmän ehdotuksia ja näki niiden toteuttamisen kansallisin varoin kiireellisenä tehtävänä.

Todettiin, että oikeudenmukaisen siirtymän rahaston toimenpiteet eivät ole ajallisesti riittävän nopeita turvealan akuutissa muutostilanteessa, eikä niillä voida hoitaa syntyviä käytännön ongelmia yritystasolla. Nämä seikat on otettu esille Kainuun liiton antamassa lausunnossa Oikeudenmukaisen siirtymän rahaston ohjelmaluonnoksesta.

Erillisliitteenä on Kainuun liiton 16.4.2021 antama lausunto asiaan.

Erillisliite nro: 3

JTF-rahoituksen keskiössä on komission ehdotuksen mukaisesti Suomen hallituksen linjaus puolittaa turpeen poltto vuoteen 2030 mennessä. Rahaston tavoitteena on helpottaa ja hallita aluetaloudellisia ja sosiaalisia vaikutuksia, joita päästövähennysten toteuttaminen aiheuttaa. Uusi rahasto tullaan sisällyttämään omana toimintalinjanaan osaksi Uudistuva ja osaava Suomi 2021-2027 EAKR- ja ESR-toimenpiteet sisältävää rahoitusohjelmaa. Uuden rahaston toteutus tapahtuu maakuntatasolla hanketoiminnan kautta EAKR:n ja ESR:n tapaan, rahoittajina ELY-keskus ja maakuntaliitto. JTF:n tukikelpoisuus on yhteneväinen vastaavien EAKR:n ja ESR:n kanssa sekä sama lainsäädäntöpohja (aluekehityslaki ja yritystukilaki).

JTF:n EU-osuus koko Suomeen on 466 milj. €. Kansallinen julkinen rahoitus todennäköisesti n. 198 milj. €, jolloin kokonaisvolyymi vähintään 664 milj. €.

Jokainen maakunta laatii oman oikeudenmukaisen siirtymän suunnitelman. Suunnitelmissa tuettava toiminta tulee perustella turvetuotannon vähenemisen negatiivisten sosioekonomisten haittavaikutus-

ten pohjalta. Komissio painottaa suunniteltujen toimien työllisyysvaihtokutsia. Yhteys aluetalouden uudistumiseen ja elinkeinojen monipuolistamiseen tulee osoittaa. Komissio hyväksyy siirtymäsuunnitelmat. Suomen JTF-ehdotus on kokonaisuutena tavoitteena saada valmiiksi huhti-toukokuussa komission kanssa käytäviä neuvotteluja varten. Maakunnat ovat lähettäneet saamansa ohjeistuksen perusteella päivitetyn JTF suunnitelman TEM:lle 16.4.

Erillisliitteenä on Kainuun JTF suunnitelman 16.4 versio.

Erillisliite nro: 4

Komissioon toimitetaan pisimmälle jalostuneet maakunnalliset JTF suunnitelmat ensi vaiheessa. Komission palautetta näistä suunnitelmista voidaan hyödyntää loppujen suunnitelmien viimeistelyssä. JTF-varat saadaan Suomen alueiden hyödynnettäväksi vasta, kun kaikki alueelliset (maakunnalliset) JTF suunnitelmat on hyväksytty komissiossa.

Lisätietoja turvetyöryhmäselvityksestä po. työryhmän puheenjohtajalta Timo Korhoselta, puh. 050 512 2238 ja lausuntoasiasta maakuntajohtaja Pentti Maliselta, puh. 044 797 0197 tai sähköpostitse osoitteella etunimi.sukunimi@kainuunliitto.fi.

Maakuntajohtajan ehdotus:

Maakuntahallitus merkitsee tiedoksi saadun informaation.

Maakuntahallitus:

Maakuntahallitus hyväksyi maakuntajohtajan ehdotuksen.

Uudistuva ja osaava Suomi 2021-2027 EU:n alue- ja rakennepoliitiikan ohjelma, lausunto ohjelmaluonnoksesta sekä muu valmistelun tilanne

39/00.04.00/2021

MH § 100

Työ- ja elinkeinoministeriö on pyytänyt lausuntoa Uudistuva ja osaava Suomi 2021-2027 EU:n alue- ja rakennepoliitiikan ohjelmaehdotuksesta ja siihen liittyvästä ympäristöselostuksesta. Kainuun liiton virasto on valmistellut lausunnon maakuntahallituksen valtuuttamana (MH 29.3.2021). Lausunto on annettu 16.4.2021 lausuntopalvelu.fi:n kautta.

Jäsenmaa laatii kutakin EU:n alue ja rakennepoliitiikan ohjelmakautta koskevan ohjelmaehdotuksen, jossa kuvataan jäsenmaan kehittämistoiminnalle asettamat lähtökohdat, tavoitteet ja toimet sekä rahoitus EU:n ohjelmakautta koskevien säädösten viitekehyksessä laaditussa muodossa.

Työ- ja elinkeinoministeriö asetti ohjelmaa valmistelemaan Koheesio 2021+ työryhmän, jonka puheenjohtajana toimii osastopäällikkö Marja-Riitta Pihlman. Työryhmässä ovat mukana keskeiset ministeriöt, maakuntien liittojen ja ELY-keskusten edustus sekä EU:n kumppanuusperiaatteen mukaisia talous- ja sosiaalipartnerijärjestöjä. Ohjelmavalmistelua ministeriön johdolla ovat alueilla tehneet alueelliset valmisteluryhmät Itä- ja Pohjois-Suomessa sekä Etelä- ja Länsi-Suomessa.

Ohjelman toteutus kohdistuu vuosille 2021-2027. Ohjelmassa on EAKR:n ja ESR:n osarahoittamana yhteensä kuusi toimintalinjaa:

- Innovatiivinen Suomi,
- Hiilineutraali Suomi,
- Saavutettavampi Suomi,
- Työllistävä, osaava ja osallistava Suomi,
- Sosiaalisten innovaatioiden Suomi sekä
- Aineellista puutetta torjuva Suomi.

Erillisliitteenä on Kainuun liiton ohjelmaehdotuksesta antama lausunto.

Erillisliite nro: 5

Viimeistelty ohjelmaluonnos on tarkoitus jättää komission ennakkotarkasteluun huhti-toukokuussa. Varsinaista komission hyväksyntää varten ohjelmaesitys pyritään toimittamaan kesäkuun aikana. EU-lainsäädäntö odotetaan saatavan voimaan kesäkuussa. Tavoitteena edelleen on, että ohjelman toimeenpano käynnistyy 1.9.2021.

Ohjelman toteutukseen vaikuttavat aluekehitys- ja rakennerahastolakiin liittyvät kolme asetusta ovat lausuttavina 28.4.2021 saakka. Kainuun liitto aluekehitysviranomaisena antaa asetustalon luonnoksista maakunnan yhteistyöryhmän 26.4.2021 kokouksen evästämänä lausunnon määräaikaan mennessä.

Asetustalon luonnokset ja lausuntopyyntö lausuntopalvelussa:
<https://www.lausuntopalvelu.fi/FI/Proposal/Participation?proposalId=cac74a60-9946-4801-9865-67261169ab50>

Kainuun liiton viraston laatima lausunto aluekehitys- ja rakennerahastolakiin liittyvistä asetuksista jaetaan 3.5.2021 kokouksessa maakuntahallituksen jäsenille.

Työ- ja elinkeinoministeriö on valinnut Uudistuva ja osaava Suomi 2021-2027 EU:n alue- ja rakennepolitiikan ohjelman EAKR ja ESR-rahastojen osarahoittamien valtakunnallisten teemojen välittävät toimet. Valtakunnallisten teemojen välittävien toimielinten valintaprosessia ministeriö kuvaa tarkemmin kirjeessään.

Erillisliitteenä on TEM kirje 19.4.2021, VN/4082/2021.

Erillisliite nro: 6

Lisätietoja asiasta antavat aluekehityspäällikkö Paula Karppinen, puh. 044 7100 867, aluekehitysjohtaja Jouni Ponnikas, puh. 040 574 0804 sekä maakuntajohtaja Pentti Malinen, puh. 044 797 0197 tai sähköpostitse osoitteella etunimi.sukunimi@kainuunliitto.fi

Maakuntajohtajan ehdotus:

Maakuntahallitus merkitsee tiedoksi saamansa informaation.

Maakuntahallitus:

Aluekehitysjohtaja Jouni Ponnikas esitteli asiaa.

Maakuntahallitus hyväksyi maakuntajohtajan ehdotuksen.

Pöytäkirjat ja viranhaltijapäätökset

MH § 101

Kainuun liitossa on valmistunut seuraavat:

Kokouspöytäkirjat:

-

Viranhaltijapäätökset:

Ajalta 13.4. - 27.4.2021

Maakuntajohtaja Pentti Malinen:

- Kainuun liiton yhteistyö Vuokatin v. 2021 nuorten MM-hiihdoissa (muu päätös § 10)
- Kainuun liiton ja Kajaanin Haka ry:n yhteistyöstä sopiminen (muu päätös § 12)
- Kainuun liiton ja Kainuun Liikunnan yhteistyöstä sopiminen Endurance Kainuu -tapahtumasarjassa (muu päätös § 13)
- Suoma ry:n toteuttaman 100 syytä matkailla Suomessa -kampanjaan osallistuminen (muu päätös § 14)
- Kainuun edustajat Barentsin työryhmissä (henkilöstöpäätös § 1)
- Järjestelyerän 01.04.2021 jakaminen (henkilöstöpäätös § 2)

Suunnittelujohtaja Sanna Schroderus:

- Sujuvat liikenneyhteydet - Pohjois-Suomen menestyksen avain -webinaarin järjestelyt (hankintapäätös § 2)

Ao. päätökset on julkaistu Kainuun liiton verkkosivuilla kohdassa:

[Viranhaltijapäätökset](#)

Lisätietoja asiasta antaa hallintojohtaja Paula Halonen, puh. 044 410 0728 tai sähköpostitse osoitteella etunimi.sukunimi@kainuunliitto.fi

Maakuntajohtajan ehdotus:

Maakuntahallitus päättää, ettei pöytäkirjoihin merkittyjä päätöksiä ja viranhaltijapäätöksiä oteta maakuntahallituksen käsiteltäväksi.

Maakuntahallitus:

Maakuntahallitus hyväksyi maakuntajohtajan ehdotuksen.

Kainuun liiton lausunnot ajalla 13.4. - 27.4.2021

55/10.02.03/2020, 237/08.00.00.00/2020, 112/11.01.00/2018, 103/10.03.01.00/2021, 67/11.00.00/2021

MH § 102

1) Suunnittelujohtaja Sanna Schroderus ja maankäyttöasiantuntija Martti Juntunen ovat 14.4.2021 antaneet Pohjois-Pohjanmaan ELY-keskukselle seuraavan sisältöisen lausunnon:

"LAUSUNTO RATASUUNNITELMASTA TASORISTEYKSIEN TURVALLISUUDEN PARANTAMISEN VÄLILLÄ VUOKATTI-KONTIOMÄKI

Pohjois-Pohjanmaan ELY-keskus on laatinut ratalain (110/2007) mukaisen ratasuunnitelman Tasoristeyksien turvallisuuden parantaminen välillä Vuokatti-Kontiomäki, Sotkamo, Paltamo ja on pyytänyt siitä ratalain 22 a §:n mukaista lausuntoa Kainuun liitolta. ELY-keskus on pyytänyt lausuntopyynnössään lisäksi Kainuun liittoa toteamaan maakuntakaavan mukaisuuden ja listaamaan ratasuunnitelman käsittämällä alueella vahvistetut tai hyväksytyt oikeusvaikutteiset maakuntakaavat.

Suunnittelukohde on osa laajempaa Vuokatti-Kontiomäki radan perusparannushanketta. Tasoristeyksiä Vuokatti-Kontiomäki välillä on yhteensä 16 kappaletta. Kolme tasoristeystä on nykytilanteessa varustettu puolipuumilaitoksella, yksi valo- ja äänivaroituslaitteella ja muut tasoristeykset ovat vartioimattomia. Tasoristeyksissä on puutteita muun muassa näkemissä, odotustasanteissa sekä risteyskulmissa. Suunnitelman tavoitteena on parantaa tasoristeyksien turvallisuutta, ja tämä tarkoittaa tässä suunnittelukohteessa tasoristeyksien parantamista tai poistoa.

Ratasuunnitelmassa ei esitetä muutoksia ratalain perusteella voimassa olevaan rautatien suoja-alueeseen (30 m raiteen keskeltä mitattuna). Hankkeen kustannusarvio on 4,713 milj. euroa (Maku-ind. 130). Suunnittelu jatkuu ratasuunnitteluvaiheen jälkeen rakentamissuunnittelulla.

Ratasuunnitelma

Kainuun liitto toteaa, että ratasuunnitelma on voimassa olevien maakuntakaavojen, Kainuun maakuntakaava 2020 ja Kainuun vaihemaakuntakaava 2030, mukainen. Kontiomäki-Vuokatti rataosa on osoitettu Kainuun maakuntakaavassa 2020 kaavamerkinnällä yhdysrata/sivurata. Radan alueella on voimassa MRL:n 33.1 §:n mukainen ehdollinen rakentamisrajoitus. Maakuntakaavan kaavaselostuksessa todetaan, että Kontiomäki-Nurmes -rata on potentiaalinen itäisen yhdysliikenteen rata, jonka kysynnässä yritysten strategiset raaka-aineen hankintaa tai kuljetusjärjestelmää koskevat päätökset voivat merkitä huomattavia muutoksia.

Ratasuunnitelman alueella voimassa olevat maakuntakaavat:

- Kainuun maakuntakaava 2020, vahvistettu VN 29.4.2009, YM3/5222/2007
- Kainuun vaihemaakuntakaava 2030, hyväksytty Kainuun maakunta-

valtuustossa 16.12.2019.

Maakuntakaava-aluetta koskevat yleismääräykset, jotka kohdistuvat ratasuunnitelman alueelle ovat:

- vähittäiskaupan suuryksiköt (Kainuun vaihemaakuntakaava 2030)
- liikenneturvallisuus (Kainuun maakuntakaava 2020)
- maa-ainesten ottotoiminta (Kainuun vaihemaakuntakaava 2030)
- muinaisjäännökset ja muu arkeologinen kulttuuriperintö (Kainuun vaihemaakuntakaava 2030)
- tuulivoimaloiden rakentaminen (Kainuun tuulivoimamaakuntakaava).

Ratasuunnitelman hyväksymisehdotuksen kohta Kaavatilanne esitetään tarkistettavaksi seuraavasti: Kainuun vaihemaakuntakaava 2020 tilalle Kainuun maakuntakaava 2020 ja maininta vahvistamisesta (valtioneuvosto 29.4.2009). Ratasuunnitelmaselostuksen sivulla 10 olevan kolmannen lauseen loppu esitetään muutettavaksi muodosta yhteisökäytävään muotoon yhteistyökäytävään."

2) Suunnittelujohtaja Sanna Schroderus ja suunnittelija Sanna Nikola-Määttä ovat 22.4.2021 antaneet Hyrynsalmen kunnalle seuraavan sisältöisen lausunnon:

"LAUSUNTO HYRYNSALMEN UKKOHALLAN ASEMAKAAVAMUUTOS, SYVÄJÄRVEN LUOTEISRANTA

Hyrynsalmen kunta on pyytänyt mm. Kainuun liitolta lausuntoa Ukkohallan Syväjärven luoteisrannan asemakaavamuutoksen kaavaehdotuksesta. Asemakaavan muutosalue sijaitsee Syväjärven rannalla, toisella puolella vastarannalla sijaitsevat Ukkohallan matkailukeskuksen hotelli, kylpylä ja laskettelurinteitä. Muutosalue on Syväjärveen eli etelään viettävää rinnettä. Alueen länsi- ja pohjoispuolella on jo rakennettua loma-asuntoaluetta. Alueen omistaa Hyrynsalmen kunta. Asemakaavamuutoksella pyritään tehostamaan alueen maankäyttöä ja muutos koskee pääasiassa kaavan virkistys- ja liikennealueita. Kaava-alueelle osoitetaan rakennusoikeutta loma-asunnoille, mutta kaava-alueelle ei ole tulossa palveluja. Kaavamuutosalueella ei ole voimassa olevaa oikeusvaikutteista yleiskaavaa. Asemakaavan muutoksen kaavaluonnos oli nähtävillä 19.3.-17.4.2020.

Asemakaavaehdotuksessa on pienennetty rakennettavaa aluetta verrattuna kaavaluonnokseen, koska alue on osin vaikeasti rakennettavaa ja alueelta kesällä 2020 löytyneet lähteiköt ovat luontoarvoiltaan merkittäviä. Rakennusoikeuden määrää on pienennetty kaavaehdotuksessa ja arvioitu vuodepaikkojen määrä kaava-alueella maksimirakennusoikeuden toteutuessaan olisi noin 60-80 loma-asunnoissa.

Asemakaavaehdotus

Kainuun liiton kaavaluonnoksesta antama lausunto on huomioitu kaavaehdotuksessa. Kainuun liitto toteaa, että kaavaehdotuksen kaavaselostuksessa sivulla 13 olevassa maakuntakaavojen yhdistelmäkartassa on esitetty asemakaavan muutosalue eri kohdassa kuin sivulla 12 olevassa vaihemaakuntakaavan 2030 karttaotteessa.

Asemakaavaehdotuksen kaavaselostuksen kohdassa 3.2.1 Kaa-va-aluetta koskevat suunnitelmat, päätökset ja selvitykset todetaan, että Kainuun tuulivoimamaakuntakaava on tullut voimaan 21.5.2019. Kainuun liitto toteaa tarkennuksena, että Kainuun tuulivoimamaakuntakaava tuli lainvoimaiseksi Korkeimman hallinto-oikeuden päätöksellä 21.5.2019. Maakuntakaava tulee voimaan, kun päätöksestä on kuulutettu maakuntakaavan alueeseen kuuluvissa kunnissa, niin kuin kunnalliset ilmoitukset niissä julkaistaan (MRA 93 §). Kainuun tuulivoimamaakuntakaavan voimaantulosta kuulutettiin 8.2.2017.

Kainuun liitolla ei ole muuta huomautettavaa asemakaavan muutoksen kaavaehdotuksesta."

3) Suunnittelujohtaja Sanna Schroderus ja suunnittelija Tiina Kriikkula ovat 26.4.2021 antaneet Pohjois-Suomen aluehallintovirastolle seuraavan sisältöisen lausunnon:

"LAUSUNTO UUTELAN KAIVOKSEN TOIMINNAN LAAJENTAMISESTA, OLENNAISESTA MUUTTAMISESTA, SEKÄ LUVANVARAISEN TOIMINNAN ALOITTAMISESTA MUUTOKSENHAUSTA HUOLIMATTA JA VALMISTELULUVASTA

Pohjois-Suomen aluehallintovirasto on pyytänyt mm. Kainuun liitolta lausuntoa Elementis Minerals B.V:n Uutelan kaivoksen toiminnan laajentamisesta, olennaisesta muuttamisesta, sekä luvanvaraisen toiminnan aloittamisesta muutoksenhausta huolimatta ja valmisteluluvasta. Pohjois-Suomen aluehallintovirasto toimii lupien myöntävänä lupaviranomaisena. Hakijana on Elementis Minerals B.V Suomen sivuliike.

Lupahakemuksen suunnitelma vastaa YVA:ssa kuvattua 2 vaihtoehtoa pienin muutoksin; yhden sivukivialueen sijaan perustetaan kaksi ja kaivosalueelta johdettava veden määrä on kasvanut noin 25 prosenttia.

Elementis Minerals B.V hakee ympäristönsuojelulain (527/2014) 199§ mukaista aloituslupaa eli luvanvaraisen toiminnan aloittamista muutoksen hausta huolimatta. Elementis Minerals B.V hakee myös Vesilain (587/2011) 3 luvun 16§ mukaista valmistelulupaa, jonka nojalla lupaviranomainen voi perustelluista syistä oikeuttaa hakijan ryhtymään jo ennen lainvoimaisuutta hankkeen toteuttamista valmisteleviin toimenpiteisiin. Lisäksi haetaan Vesilain luvun 2 11§ mukaista poikkeamislupaa luonnontilaisen lähteen muuttamiselle.

Kaivoksen laajentaminen ja toiminnan muuttaminen

Uutelan kaivospiiri on osoitettu Kainuun maakuntakaava 2020:ssa kaavamerkinnällä ek. Merkinnällä ek osoitetaan kaivoslain piiriin kuuluvien kaivoskivennäisten hyödyntämiseen tarpeellisia alueita. Kaivos tai kaivostoimintaan tarkoitettu alueelle on annettu suunnittelumääräys: "Alueen käyttöönottoa suunniteltaessa on otettava huomioon toiminnan aiheuttamat ympäristövaikutukset tuotannon aikana ja sen päätyttyä". Maakuntakaavaan merkittyjen alueiden lisäksi kaivannaiskivennäisten hyödyntäminen on sallittua myös M-merkinnällä osoitetuilla maa- ja metsätalousvaltaisilla alueilla, mikäli muut lupaehdot täyttyvät.

Kaivostoimintaan liittyy ympäristövaikutuksia kaivoksen suunnittelu-, rakentamis- ja tuotantovaiheessa sekä kaivoksen sulkemisen aikana. Näitä vaikutuksia voivat olla mm. maisemamuutokset, päästöt vesistöön sekä melu-, pöly- ja värinävaikutukset. Maakuntakaavamääräyksellä ohjataan alueiden yksityiskohtaisempaa suunnittelua siten, että toiminnan aiheuttamat ympäristövaikutukset huomioidaan tuotannon aikana ja sen päätyttyä. Lait ja lupakäytännöt velvoittavat kaivostoimintaa minimoimaan haitalliset ympäristövaikutukset ja määrittävät toiminnan päästörajat. Kielteisiä vaikutuksia voidaan lieventää mm. teknisillä ratkaisulla sekä vesien käsittelyllä ja seurannalla.

Kainuun liitolla ei ole huomautettavaa kaivoksen toiminnan laajentamisesta, olennaisesta muuttamisesta, sekä luvanvaraisen toiminnan aloittamisesta muutoksenhausta huolimatta ja valmisteluluvasta."

4) Aluekehitysjohtaja Jouni Ponnikas ja suunnittelija Sanna Niko-la-Määttä ovat 26.4.2021 antaneet Kainuun ELY-keskukselle seuraavan sisältöisen lausunnon:

"LAUSUNTO HARKINNANVARAISEN YVA-MENETTELYN SOVELTAMISESTA PALTAMON VALKEISVAARAN TUULIVOIMAHANKKEESEEN

Kainuun Ely-keskus pyytää lausuntoa Kainuun liitolta harkinnanvaraisen YVA-menettelyn soveltamisesta Paltamon Valkeisvaaran tuulivoimahankkeeseen. Alue sijaitsee noin 8 km Paltamon keskustasta koilliseen ja noin 8 km Ristijärven keskustasta lounaaseen. Tuulivoimatoimija suunnittelee alueelle enintään 6 kappaletta nimellisteholtaan maksimissaan 6 MW:n tuulivoimaloita, jolloin suunnitellun tuulivoimapuiston kokonaisteho olisi 36 MW. Voimaloiden maksimikorkeus on 160 m ja roottorien maksimi siiven pituus 90 m, jolloin voimaloiden korkeus maanpinnasta tulee olemaan maksimissaan 250 m ja maksimikorkeus merenpinnasta 500 m. Tuulivoimapuisto liitettäisiin alustavan suunnitelman mukaan 110 kv kantaverkkoon Uura-Oikarila alueelle rakennettavan sähköaseman kautta. YVA-asetuksen 277/2017 mukaan YVA-menettelyä sovelletaan tuulivoimahankkeisiin, joissa laitosten määrä on vähintään 10 kappaletta ja kokonaisteho vähintään 45 MW. YVA-menettely voi kuitenkin tulla harkinnanvaraisesti sovellettavaksi Ely-keskuksen päätöksellä. Suunnitellulla alueella ei ole voimassa olevaa yleiskaavaa eikä asema-kaavaa.

Harkinnanvaraisen YVA-menettelyn soveltaminen

Kainuussa on voimassa viisi maakuntakaavaa. Suunniteltu Valkeisvaaran alue sijaitsee Kainuun maakuntakaavassa 2020:ssa osoitetulla maa- ja metsätalousvaltaisella alueella (M), jota koskee suunnittelumääräys. Lisäksi alueen suunnittelua ohjaavat kaikki maakuntakaavoissa annetut koko maakuntakaava-alueita koskevat yleiset suunnittelumääräykset.

Vuonna 2017 voimaan tullessa Kainuun tuulivoimamaakuntakaavassa on käsitelty seudullisesti merkittävän tuulivoimatuotannon sijoittumista ja alueiden kytkeytymistä voimajohtoverkkoon maakunnan alueella. Maakuntakaavassa osoitettavalla seudullisesti merkittävällä tuulivoimaloiden alueella tarkoitetaan lähtökohtaisesti vähintään kymmenen (10) teollisen

kokoluokan voimalan muodostamaa aluetta. Maisemallisesti herkällä Oulujärven ranta-alueella maakuntakaavaa edellyttävänä tuulivoimaloiden alueen rajana pidetään vähintään viittä (5) teollisen kokoluokan voimalaa, mikäli niiden muodostama tuulivoimaloiden alue sijaitsee kokonaan tai osittain alle 3 kilometrin etäisyydellä Oulujärvestä.

Suunniteltua tuulivoimapuistoa (enintään 6 tuulivoimalaa) ei ole osoitettu voimassa olevassa Kainuun tuulivoimamaakuntakaavassa seudullisesti merkittäväksi tuulivoimaloiden alueeksi. Kainuun tuulivoimamaakuntakaavan tarkistaminen on käynnistynyt vuonna 2019 ja kaavaluonnos on tulossa nähtäville vuoden 2021 aikana.

Kainuun liitto toteaa, että voimassa olevassa tuulivoimamaakuntakaavassa annettu yleinen suunnittelumääräys ohjaa tuulivoimarakentamista koko maakuntakaava-alueella:

”Maakuntakaavassa osoitettujen tuulivoimaloiden alueiden ulkopuolelle voidaan toteuttaa tuulivoimarakentamista, mikäli se ei ole merkityksellään seudullista.

Tuulivoimarakentamista suunniteltaessa tuulivoimalat tulee sijoittaa luonnonsuojelualueiden, Natura 2000 -verkoston alueiden, vedenhankinnan kannalta tärkeiden pohjavesialueiden, harjajensuojeluohjelman alueiden, maakuntakaavan virkistysalueiden sekä valtakunnallisesti arvokkaiden maisema-alueiden ja rakennettujen kulttuuriympäristöjen ulkopuolelle.

Tuulivoimarakentamista suunniteltaessa on otettava huomioon ko. tuulivoimahankkeen sekä eri tuulivoimahankkeiden yhteisvaikutukset erityisesti asutukseen, maisemaan, linnustoon, luonnon monimuotoisuuteen ja kulttuuriperintöön sekä pyrittävä ehkäisemään haitallisia vaikutuksia.

Tuulivoimarakentamisen yksityiskohtaisemmassa suunnittelussa tulee varmistaa, ettei tuulivoimarakentamisesta aiheudu asutukselle merkittäviä melu- tai välkevaikutuksia. Tuulivoimarakentamisen yksityiskohtaisemmassa suunnittelussa tulee ottaa huomioon puolustusvoimien lakisääteisen aluevalvontatehtävän, lentoliikenteen, liikenneväylien sekä arkeologisen kulttuuriperinnön ja luonnonsuojelulailla suojeltujen kohteiden edellyttämät rajoitteet tuulivoimarakentamiselle ja pyytää lausunnot asianomaisilta viranomaisilta.”

Kainuun liitto ehdottaa, että harkinnanvaraisesta YVA-menettelystä päätettäessä huomioidaan voimassa olevien maakuntakaavojen merkinnät ja määräykset, erityisesti tuulivoimamaakuntakaavan yleinen suunnittelumääräys ja sen sisältö kokonaisuudessaan koskien yksityiskohtaisempaa suunnittelua ja vaikutusten arviointia.”

5) Suunnittelujohtaja Sanna Schroderus ja suunnittelija Sanna Nikola-Määttä ovat 26.4.2021 antaneet Kainuun ELY-keskukselle seuraavan sisältöisen lausunnon:

”LAUSUNTO KUHMON KONTION KOULUN SUOJELUESITYKSESTÄ

Kainuun Ely-keskus on pyytänyt mm. Kainuun liiton lausuntoa liittyen

Kuhmon Kontion koulun rakennussuojeluasiaan. Kuhmon Kotiseutuyhdistys ry on esittänyt 5.9.2018 Kainuun Ely-keskukselle, että Kuhmon Kontion koulun vanhempi osa (osoitteessa Kontionkatu 2) ranta-alueineen suojellaan lailla rakennusperinnön suojelemisesta (498/2010).

Kuhmon Kontion koulun suojeluesitys

Kainuun liitto toteaa, että Kuhmon keskustan alue on merkitty voimassa olevissa maakuntakaavoissa kohdemerkinällä C ”Keskustatoimintojen alue” sekä aluevarausmerkinnällä A ”Taajamatoimintojen alue”.

Merkinnällä C osoitetaan Kuhmon, Sotkamon ja Suomussalmen keskustahakuisten palvelujen, hallinnon ja asumisen alueita niihin liittyvine liikennealueineen. Keskustatoimintojen alueiden yksityiskohtaisempi rajausta ja laajuus tehdään kuntakaavoituksella. Kohdemerkinällä C osoitetulle keskustatoimintojen alueelle voidaan sijoittaa vähittäiskaupan suuryksiköitä. Keskustatoimintojen aluetta koskee seuraava suunnittelumääräys:

”Keskustatoimintojen alueen suunnittelussa ja kaavoituksessa on kiinnitettävä erityistä huomiota alueen rajautumiseen muuhun taajamaan nähden, palvelujen saavutettavuuteen, liikennejärjestelyihin sekä keskusta-alueen taajamakuvaan. Yksityiskohtaisemmassa suunnittelussa on kiinnitettävä huomiota alueen saavutettavuuteen kestäväillä liikkumistavoilla sekä kävelyn ja pyöräilyn edellytysten parantamiseen. Yksityiskohtaisemmassa suunnittelussa tulee ottaa huomioon alueen kulttuurihistorialliset arvot ja on pyrittävä minimoimaan kulttuuriympäristöön ja maisemaan kohdistuvat haitalliset vaikutukset.” Merkinnällä A osoitetaan asumisen, hallinnon, palveluiden, teollisuuden ym. työpaikka-alueiden ja taajamatoimintojen sijoittumisalueita niihin liittyvine liikenne-, virkistys-, puisto- ja erityisalueineen. Taajamatoimintojen alueiden yksityiskohtaisempi rajausta ja laajuus sekä toiminnallinen osa-aluejako ratkaistaan kuntakaavoituksella. Maankäyttö- ja rakennuslain 71 d §:n perusteella vähittäiskaupan suuryksikköä ei saa sijoittaa maakunta- tai yleiskaavan keskustatoiminnoille tarkoitetun alueen ulkopuolelle, ellei alue ole asemakaavassa erityisesti osoitettu tätä tarkoitusta varten. Taajamatoimintojen aluetta koskee seuraava suunnittelumääräys:

”Taajamatoimintojen alueen suunnittelussa hajanaisesti ja vajaasti rakennetuilla alueilla tulee edistää taajaman ydinalueen kehittämistä toiminnallisesti ja taajamakuvallisesti selkeästi hahmotuvaksi keskukseksi. Suunnittelussa tulee kiinnittää huomiota taajama-alueiden viihtyisyyteen, uudisrakentamisen sopeuttamiseen rakennettuun ympäristöön ja liikenneturvallisuuteen. Yksityiskohtaisemmassa suunnittelussa on kiinnitettävä huomiota alueen saavutettavuuteen kestäväillä liikkumistavoilla sekä kävelyn ja pyöräilyn edellytysten parantamiseen. Yksityiskohtaisemmassa suunnittelussa ja rakentamisessa on varmistettava, että alueella sijaitsevien kulttuuriympäristön tai maiseman vaalimisen kannalta tärkeiden kohteiden kulttuuri- ja luonnonperintöarvot säilyvät.”

Kainuun liitto toteaa lisäksi, että Kontion koulu on maakunnallisesti arvokkaiden rakennushistoriallisten kohteiden ja valtakunnallisesti

Maakuntahallitus

§ 102

03.05.2021

merkittävien rakennettujen kulttuuriympäristökohteiden ulkopuolella.

Kainuun liitolla ei ole huomautettavaa asiasta."

Lisätietoja lausunnoista nro 1-5 antaa suunnittelujohtaja Sanna Schroderus, puh. 044 710 0873 tai sähköpostitse osoitteella etunimi.sukunimi@kainuunliitto.fi.

Maakuntajohtajan ehdotus:

Maakuntahallitus merkitsee annetut lausunnot tiedoksi.

Maakuntahallitus:

Maakuntahallitus hyväksyi maakuntajohtajan ehdotuksen.

Maakuntajohtajan ajankohtaiskatsaus

MH § 103

Tässä asiakohdassa käsitellään Kainuun liiton omaan toimintaan liittyviä ajankohtaisia kysymyksiä sekä Kainuun aluekehityksen tilannekuvaan liittyviä selvityksiä:

1) Naisnäkökulmaa elinvoimapolitiikkaan Kainuussa -pilottihanke

Naisnäkökulmaa elinvoimapolitiikkaan selvitys oli Kainuun liiton ja Kajaanin kaupungin yhteinen hanke, jonka tehtävänä oli luoda perusta naisnäkökulman vahvistamiselle Kainuun elinvoimapolitiikassa. Hankkeen toteutti aluekehittämisen konsulttitoimisto MDI. Hankkeen taustalla oli Kainuussa käyty pidempiaikainen keskustelu naiskadosta ja naisten asemasta alueen kehittämisessä. Hanke on tiettävästi ensimmäinen kerta, kun Suomessa pilotoitiin naisnäkökulman sisällyttämistä laajemmin osaksi alueen kehityksen toimintamalleja ja tavoitteita.

Pilotin tulokset ovat olleet jo julkisuudessa esillä ja sen johtopäätöksiä on esitelty eduskunnan tulevaisuusvaliokunnalle. Pilottihanke on osa Kainuun aluemarkkinoinnin hanketta, joka on rahoitettu Kainuun siltasopimuksesta. Keskeinen tavoite siltasopimuksessa on osaavan työvoiman varmistaminen Kainuuseen. Toinen tähän kokonaisuuteen kuuluva hanke on yhteistyössä Kuhmon kaupungin kanssa toteutettu Monipaikkaisen ja paikkariippumattoman työn potentiaali Kuhmossa ja Kainuussa -hanke.

Hankkeen keskeisiä tuloksia esittelee kokoukselle aluekehitysasiantuntija Minna Komulainen.

Raporttia käytetään aineistona Kainuu-ohjelman valmistelussa; linjauksiin ja toimenpide-esityksiin palataan ohjelmavalmistelun prosessin mukaisesti.

Raportti on erillisliitteenä.

Erillisliite nro: 7

2) Kainuu-ohjelman valmistelun ja käsittelyn aikataulujen tarkentaminen valmistellaan hyväksytyn syksyn kokousaikataulun pohjalta

3) Kainuun liiton työhyvinvointikyselyn pohjalta valmisteltujen toimenpiteiden tilannekatsaus

Vastaava tilannekatsaus on annettu tarkastuslautakunnalle 22.4.2021.

4) Korona-exit Kainuussa; valmistautuminen

5) Pohjoinen21 -valmiusharjoitus tulossa toukokuussa 2021

6) Aluehallintovirastojen ja alueellisten turvallisuus- ja varautumisfoorumien keskustelutilaisuus 24.5.2021

7) Muut mahdolliset ajankohtaiset asiat

Lisätietoja asiasta antaa maakuntajohtaja Pentti Malinen, puh. 044 797 0197 tai sähköpostitse osoitteella etunimi.sukunimi@kainuunliitto.fi.

Maakuntajohtajan ehdotus:

Maakuntahallitus merkitsee tiedoksi saamansa informaation.

Maakuntahallitus:

Käydyn keskustelun jälkeen maakuntahallitus hyväksyi maakuntajohtajan ehdotuksen.

OIKAISUVAATIMUSOHJEET

Oikaisu- vaatimus- viranomai- nen ja -aika	Seuraaviin päätöksiin tyytymätön voi tehdä kirjallisen oikaisuvaatimuksen. §:t 95-96, 101 Oikaisuvaatimuksen saa tehdä se, johon päätös on kohdistettu tai jonka oikeuteen, velvollisuuteen tai etuun päätös välittömästi vaikuttaa (asianosainen) sekä Kainuun kunnan jäsenet. Viranomaisen, jolle oikaisuvaatimus tehdään: Kainuun maakuntahallitus, Kainuun liitto, Kauppakatu 1, 87100 Kajaani (avoinna: ma-pe klo 8.00 - 15.00), sähköposti: kirjaamo@kainuunliitto.fi Kainuun liitto ei vastaa sähköpostilla lähetetyn oikaisuvaatimuksen tietoturvallisuudesta. Päätökseen ei saa hakea muutosta valittamalla tuomioistuimeen (Kuntalaki 134 §).
Oikaisu- vaatimusaika	Oikaisuvaatimus on tehtävä 14 päivän kuluessa päätöksen tiedoksisaannista. Valitus on toimitettava Kainuun liiton kirjaamoon määräajan viimeisenä päivänä ennen kirjaamon aukioloajan päättymistä. <i>Asianosaisen</i> katsotaan saaneen päätöksestä tiedon, jollei muuta näytetä, seitsemän päivän kuluessa kirjeen lähettämisestä. Käytettäessä tavallista sähköistä tiedoksiantoa, katsotaan asianosaisen saaneen tiedon kolmantena päivänä viestin lähettämisestä, jollei muuta näytetä. <i>Kunnan jäsenen</i> katsotaan saaneen päätöksestä tiedon, kun pöytäkirja on asetettu yleisesti nähtäväksi. Tiedoksisaantipäivää ei lueta oikaisuvaatimusaikaan. Jos oikaisuvaatimusajan viimeinen päivä on pyhäpäivä, itsenäisyyspäivä, vapunpäivä, joului- tai juhannusaatto tai arkilauantai, saa oikaisuvaatimuksen tehdä ensimmäisenä arkipäivänä sen jälkeen.
Oikaisu- vaatimuksen sisältö ja sen toimittami- nen	Oikaisuvaatimus on tehtävä kirjallisesti. Myös sähköinen asiakirja täyttää vaatimuksen kirjallisesta muodosta. Oikaisuvaatimuksesta on käytävä ilmi: – oikaisun vaatijan ja kirjelmän tekijän nimi ja kotikunta sekä postiosoite ja puhelinnumero, johon asiaa koskevat ilmoitukset voidaan toimittaa – päätös, johon haetaan oikaisua – se, millaista oikaisua vaaditaan – millä perusteella oikaisua vaaditaan. Oikaisuvaatimus on oikaisun vaatijan tai muun oikaisuvaatimuksen laatijan omakätisesti allekirjoitettava. Oikaisuvaatimus on toimitettava oikaisuvaatimusviranomaiselle ennen oikaisuvaatimusajan päättymistä (sähköistä allekirjoitusta ei vaadita).

MUUTOKSENHAKUKIELLOT

Kieltojen perusteet	Seuraavista päätöksistä ei saa tehdä kuntalain 136 §:n mukaan oikaisuvaatimusta eikä kunnallisvalitusta, koska päätös koskee vain valmistelua tai täytäntöönpanoa. §:t 92-94, 97-100, 102-103 Seuraavista päätöksistä ei saa hakea muutosta valittamalla, oikaisuvaatimuksella tai hallintoriita-asiana, jos asia koskee virka- ja työehtosopimuksen tulkintaa tai soveltamista (KvesL 26 §). §:t
--------------------------------	---

Liitetään pöytäkirjaan

VALITUSOSOITUS

Valitusviranomainen ja valitusaika	Seuraaviin päätöksiin voidaan hakea muutosta kirjallisella hallintovalituksella. Oikaisuvaatimuksen johdosta annettuun päätökseen saa hakea muutosta kunnallisvalituksin vain se, joka on tehnyt oikaisuvaatimuksen. Mikäli päätös on oikaisuvaatimuksen johdosta muuttunut, saavat päätökseen hakea muutosta kunnallisvalituksin myös asianosaiset sekä Kainuun kuntien jäsenet. Valituksen saa tehdä sillä perusteella, että: 1) päätös on syntynyt virheellisessä järjestyksessä; 2) päätöksen tehnyt viranomainen on ylittänyt toimivaltansa tai 3) päätös on muuten lainvastainen. Valitusaika on 30 päivää. Valitusaika alkaa päätöksen tiedoksiannosta. Tiedoksiannosto katsotaan saapuneeksi perille 7 vuorokauden kuluessa sen lähettämisestä. §:t
	Valitusviranomainen: Pohjois-Suomen hallinto-oikeus, PL 189, 90101 OULU Valituksen voi tehdä myös hallinto- ja erityistuomioistuinten asiointipalvelussa osoitteessa https://asiointi2.oikeus.fi/hallintotuomioistuimet
Valituskirja	Valituskirjassa on ilmoitettava - valittajan nimi, ammatti, asuinkunta ja postiosoite - päätös, johon haetaan muutosta - miltä osin päätöksestä valitetaan ja muutos, joka siihen vaaditaan tehtä väksi - muutosvaatimuksen perusteet Valituskirja on valittajan tai valituskirjan muun laatijan omakätisesti allekirjoitettava. Jos ainoastaan laatija on allekirjoittanut valituskirjan, siinä on mainittava myös laatijan ammatti, asuinkunta ja postiosoite. Valituskirjaan on liitettävä päätös, josta valitetaan, alkuperäisenä tai viran puolesta oikeaksi todistettuna jäljennöksenä sekä todistus siitä päivästä, josta valitusaika on luettava.
Lisätietoja	Yksityiskohtainen oikaisuvaatimusohje/valitusosoitus liitetään pöytäkirjanotteeseen.

Liitetään pöytäkirjaan

MUUTOKSENHAKUOSOITUS HANKINTAPÄÄTÖKSESTÄ

Oikaisuvaatimusohje

§:t _____

Oikaisuvaatimusoikeus	Yllämainittuihin päätöksiin tyytymätön voi tehdä kirjallisen oikaisuvaatimuksen. Oikaisuvaatimuksen saa tehdä se, johon päätös kohdistuu tai jonka oikeuteen, velvollisuuteen tai etuun päätös välittömästi vaikuttaa (asianosainen) sekä Kainuun kuntien jäsenet. Oikaisuvaatimuksen voi tehdä sekä tarkoituksenmukaisuus- että laillisuusperusteella.
Oikaisuvaatimusviranomaisen	Viranomaisen, jolle oikaisuvaatimus tehdään, osoite ja postiosoite: Kainuun maakuntahallitus Kainuun liitto, Kauppakatu 1, 87100 Kajaani Sähköposti: kirjaamo@kainuunliitto.fi
Oikaisuvaatimusaika ja sen alkaminen	Oikaisuvaatimus on tehtävä 14 päivän kuluessa päätöksen tiedoksisaannista. Kunnan jäsenen katsotaan saaneen päätöksestä tiedon kun pöytäkirja on asetettu yleisesti nähtäväksi. Asianosaisen katsotaan saaneen päätöksestä tiedon, jollei muuta näytetä, seitsemän päivän kuluttua kirjeen lähettämisestä, saantitodistuksen osoittamana aikana tai erilliseen tiedoksiantotodistukseen merkittynä aikana.
Oikaisuvaatimuksen sisältö ja toimittaminen	Oikaisuvaatimuksesta on käytävä ilmi: - oikaisun vaatijan ja kirjelmän laatijan nimi ja kotikunta sekä postiosoite ja puhelinnumero, johon asiaa koskevat ilmoitukset voidaan toimittaa - päätös, johon haetaan oikaisua - miltä osin päätökseen vaaditaan oikaisua ja oikaisu, joka siihen vaaditaan tehtäväksi - oikaisuvaatimuksen perusteet. Oikaisuvaatimus on oikaisun vaatijan tai muun oikaisuvaatimuksen laatijan omakätisesti allekirjoitettava. Oikaisuvaatimus on toimitettava oikaisuvaatimusviranomaisella ennen oikaisuvaatimusajan päättymistä (sähköistä allekirjoitusta ei vaadita).
Lisätietoja	Ohjeet hakemusosoituksesta markkinaoikeudelle lähetetään asianosaiselle pöytäkirjanotteen mukana.
Muutoksenhakukielto	Koska ylläoleviin päätöksiin voidaan tehdä Kuntalain 134 §:n mukaan kirjallinen oikaisuvaatimus, päätöksiin ei sa hakea muutosta valittamalla.